

**WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ**

Dnia 13 sierpnia 2012 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta de Heij - Kaplińska Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Dawejnis po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2012 roku w Warszawie na rozprawie sprawy z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko Aquamaris Spółce Akcyjnej z siedzibą w Bielsku-Białej o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

utrzymuje w mocy w całości wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 stycznia 2012 r. sygn. Akt XVII AmC 5410/11.

SSO Jolanta de Heij - Kaplińska

A"V f< \ \$f, WW* \ właściwe
podpisy
i:7
i^w^°fe<#?fe^
l-A V"-'^@8kfetark';...J

SĄDOWY

zyk-Olszewska

VI
;/** **.M**
As.

Uzasadnienie

Powód Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów (dalej: „Prezes UOKiK”) wytoczył w dniu 2 września 2011 roku powództwo przeciwko Aquamaris Spółce Akcyjnej z siedzibą w Bielsku-Białej (dalej: „Aquamaris”) o uznanie za niedozwolone i zakazanie wykorzystywania we wzorcu umowy o nazwie „Ogólne warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Aquamaris S.A.” stosowanego przez pozwanego w obrocie z konsumentami postanowienia o treści: „Klient ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkody dokonane na przedmiotach należących do Organizatora, innych uczestników, hoteli, linii lotniczych itp. Klient ponosi odpowiedzialność materialną za szkody i straty wyrządzone z jego winy lub z winy osób, nad którymi sprawuje nadzór lub opiekę. W takiej sytuacji dalszy pobyt oraz powrót Klienta odbywa się na jego koszt.”.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że zaskarżony zapis nosi znamiona niedozwolonych postanowień umownych zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

Powód wywiódł, iż prowadzone było z urzędu postępowanie wyjaśniające w sprawie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach przez wybranych przedsiębiorców będących organizatorami turystyki, mających siedzibę na terenie województw opolskiego i śląskiego, w tym przez pozwaną spółkę. Jednocześnie, Prezes UOKiK wskazał, że w toku korespondencji uzyskano od pozwanego stosowane wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami, w tym przedmiotowy wzorzec umowny.

Powód nadmienił, iż nie kwestionuje ponoszenia odpowiedzialności materialnej przez uczestnika imprezy turystycznej za szkody i straty wyrządzone z jego winy lub z winy osób, nad którymi sprawuje nadzór lub opiekę. Powód podniósł również, że żaden przepis prawa nie łączy takiej odpowiedzialności z obowiązkiem poniesienia kosztów pobytu oraz powrotu z imprezy turystycznej, które to koszty zostały przez klienta uiszczone jako część składowa ceny danego wyjazdu.

W ocenie powoda przedmiotowy zapis kształtuje obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza jego interesy, gdyż umożliwia przedsiębiorcy właściwie rozwiązanie umowy ze skutkiem

natychmiastowym w razie zaistnienia zdarzeń, za które klient pozwanej spółki może ponieść odpowiedzialność, ale na podstawie odpowiednich przepisów prawa obowiązującego.

Ponadto, Prezes UOKiK podkreślił, że w zakwestionowanym postanowieniu nie przewidziano żadnego wyjątku dla sytuacji, w której konsument naprawił od razu wyrządzoną przez niego lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność szkodę. Tym samym, zdaniem powoda, pozwany mógłby zastosować analizowany zapis także w sytuacji, gdy konsument zapłacił za wyrządzoną szkodę.

Powód zwrócił uwagę również na to, iż pozwany może pozbawić konsumenta możliwości dalszego korzystania ze świadczeń Organizatora Turystyki i narzucić konieczność pokrycia przez konsumenta wszelkich kosztów powstałych w wyniku rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym. Jednocześnie, Prezes UOKiK wskazał, że koszt powrotu z imprezy turystycznej jest częścią ceny, jaką uiszcza konsument za całość usługi. Tym bardziej jest to nieuzasadnione, bowiem, jak zaznaczył powód, koszt przejazdu zazwyczaj będzie niższy niż indywidualny powrót na tej samej trasie. (pozew, k. 2-3).

W dniu 13 stycznia 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „SOKiK”) wydał wyrok zaoczny uwzględniający powództwo.

(wyrok zaoczny z dnia 13 stycznia 2012 roku, k. 27-28).

Pozwany Aquamaris sprzeciwem z dnia 1 lutego 2012 roku wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku zaocznego i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany podniósł, że zakaz zamieszczony w przedmiotowym orzeczeniu Sądu jest jego zdaniem „za szeroki i zbyt daleko idący”.

Pozwany podkreślił, że brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych, by zapis zdania pierwszego zaskarżonej klauzuli o treści: „Klient ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkody dokonane na przedmiotach należących do Organizatora, innych uczestników, hoteli, linii lotniczych itp.” był sprzeczny z obowiązującymi przepisami.

W ocenie pozwanego jego usunięcie (powyższego zapisu) na skutek wyroku

Sądu może prowadzić do wniosku, iż klient nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za wyrządzone szkody.

Aquamaris wskazał również, że „sam powód nie kwestionuje, że uczestnik imprezy turystycznej winien ponosić odpowiedzialność materialną (...)”. Tym samym, zdaniem pozwanego, bezzasadny był wniosek Prezesa UOKiK w zakresie uznania powyższej części kwestionowanego zapisu za niedozwoloną klauzulę umowną, a wyrok w tej części nie może się ostać.

(sprzeciw od wyroku zaocznego, k. 31).

Pismem z dnia 25 kwietnia 2012 roku powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

(pismo procesowe powoda z dnia 25 kwietnia 2012 roku, k. 56-57).

W dniu 13 sierpnia 2012 roku SOKiK wydał wyrok, którym utrzymał w mocy w całości wyrok zaoczny SOKiKu z dnia 13 stycznia 2012 roku, sygn. akt XVII AmC 5410/11.

(wyrok SOKiK z dnia 13 sierpnia 2012 roku, k. 66).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

W ewidencji przedsiębiorców prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000361279 figuruje spółka Aquamaris Spółka akcyjna z siedzibą w Bielsku-Białej przy ul. Cechowej 9, utworzona 23 czerwca 2010 roku.

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej pozwany świadczy usługi turystyczne.

(dowód: odpis z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 12 grudnia 2011 roku, nr 0000361279, k. 36-39).

W działalności tej w obrocie z konsumentami stosuje wzorzec umowny o nazwie „Ogólne warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Aquamaris SA”, zawierający postanowienie o treści: „Klient ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkody dokonane na przedmiotach należących do Organizatora, innych uczestników, hoteli, linii lotniczych itp. Klient ponosi odpowiedzialność materialną za szkody i straty wyrządzone z jego winy lub z

winy osób, nad którymi sprawuje nadzór lub opiekę. W takiej sytuacji dalszy pobyt oraz powrót Klienta odbywa się na jego koszt."

(dowód: kserokopia wzorca umowy o nazwie „Ogólne warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych organizowanych przez Aquamaris SA”, k. 16-17) okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie niekwestionowanych wzajemnie twierdzeń Stron oraz dokumentów zgromadzonych w toku postępowania sądowego.

Powyższy materiał dowodowy z uwagi na wzajemną spójność i logiczność na podstawie art. 230 k. p. c. uznano za wiarygodny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podmioty stosunków cywilnoprawnych (a takimi są profesjonaliści i konsumenci) z samego założenia muszą być równorzędne. Skutkiem wieloletnich zaniedbań na tle ochrony konsumenta jest przekonanie polskiego konsumenta o niższej jego pozycji na rynku odnośnie respektowania jego praw. W obecnym stanie prawnym należy uważać konsumenta za słabszą stronę stosunków cywilnoprawnych i gospodarczych, u źródeł czego leży brak wiedzy. Konsumentom towarzyszy także brak świadomości co do przysługujących im praw i obowiązków, jakie muszą spełnić, by z nich skorzystać. Konsument dysponuje także mniejszą siłą ekonomiczną od profesjonalisty, zasadniczo nie posiada umiejętności negocjacyjnych. W takiej rzeczywistości uzasadnione jest udzielenie konsumentom szczególnej ochrony w celu przywrócenia równowagi zaburzonej przez dyktującego warunki przedsiębiorcę. Ochrona konsumenta ma za zadanie działanie na rzecz zrekompensowania zagrożenia związanego z brakiem wiedzy i możliwości działania „słabszej strony” umowy.

Zgodnie z przepisami Konstytucji RP (art. 76) na władze publiczne został nałożony obowiązek ochrony konsumentów. Ważnym środkiem w zakresie ochrony prawa i interesów konsumentów jest działanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Korzystając z nadanych mu uprawnień, Prezes UOKiK wytoczył niniejsze powództwo, które w całości zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 385¹ § 1 k.c. za niedozwolone postanowienia umowne uznaje się postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie,

jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Za nieuzgodnione indywidualnie uważa się takie postanowienia umowy, na treść których konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c). Postanowienia, których uznania za niedozwolone żąda powód stanowią część wzorca umowy - zgłoszenia udziału w imprezie turystycznej, bowiem stanowią jej integralną część i konsument podpisując umowę akceptuje regulamin oraz zobowiązuje się go przestrzegać (k. 16-17). Postanowienia te jako pochodzące z wzorca umowy, nie stanowią przedmiotu indywidualnego uzgodnienia stron, ani nie podlegają negocjacjom.

Przejawem zasady swobody umów jest możliwość kreowania stosunków prawnych przy użyciu wzorców umownych, to znaczy w taki sposób, że określony przez jedną stronę wzorzec umowy wiąże drugą stronę, o ile tylko został jej skutecznie doręczony albo mogła się z łatwością dowiedzieć o jego treści, co nie dotyczy jednak umów z udziałem konsumentów, z wyjątkiem umów powszechnie zawieranych w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego (art. 384 k.c).

Wzorzec umowy to jednostronnie przygotowane z góry przed zawarciem umowy postanowienia (klauzule umowne) w postaci wzorów, regulaminów, ogólnych warunków, tabele opłat o cechach, które określają prawa i obowiązki stron, zwłaszcza wtedy, gdy znajduje się do nich odniesienie.

Pojęcie wzorca umowy jest integralnie związane ze sposobem zawierania umów przez adhezję, czyli przez przystąpienie. O umowach takich mówi się jako o umowach adhezyjnych. Wzorzec umowy zakłada degenerację konsensusu pojmowanego jako zgodę na treść konkretnych postanowień umownych. W kontekście stosowania wzorców umowy dochodzi do narzucenia woli silniejszego - profesjonalisty, co prowadzi do asymetrii w rozkładzie praw i obowiązków. Konsument nie jest pytany o zgodę na treść wzorca; jeśli się nie zgodzi, jego potrzeba gospodarcza związana z zawarciem umowy nie znajdzie zaspokojenia. W umowie zawieranej na podstawie wzorca umownego trudno jest mówić o konsensusie w takim rozumieniu, w jakim występuje on w umowach indywidualnie negocjowanych (E. Łętowska, Europejskie prawo umów konsumenckim, Warszawa 2004, s. 255).

W przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia z uzgodnieniem

indywidualnym. Ustawa wprost uznaje postanowienia przejęte z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi za nie uzgodnione indywidualnie - art. 385¹ § 3 zdanie 2 k.c. W razie wątpliwości ciężar dowodu, że dane postanowienia nie spełniają przesłanek klauzuli generalnej spoczywa na przedsiębiorcy - art. 385¹ § 4 k.c. Dowód ten nie został w niniejszej sprawie przeprowadzony.

W rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. przez dobre obyczaje rozumie się reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego (m.in. wyroki z dnia 8 stycznia 2003 r., II CKN 1097/00 oraz z dnia 4 czerwca 2003 r., I CKN 473/01), dobre obyczaje są równoważnikiem zasad współżycia społecznego, które obejmują reguły wiążące nie tylko w obrocie powszechnym, ale i w stosunkach z udziałem profesjonalistów. Na aprobatę zasługuje pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 13 lipca 2005 roku (I CK 832/04), zgodnie z którym „działanie wbrew dobrym obyczajom (w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego) oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron takiego stosunku. Obie wskazane w art. 385¹ § 1 k.c. formuły prawne służą ocenie tego, czy standardowe klauzule umowne zwarte we wzorcu umownym przekraczają, mówiąc najogólniej, zakreślone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków stron konsumenckiego stosunku obligacyjnego”.

Za sprzeczne z dobrymi obyczajami uważa się m.in. działania wykorzystujące niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, działania zmierzające do dezinformacji i wywołania błędnego przekonania konsumenta lub niezapewniające rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. W potocznym rozumieniu są to zachowania nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające *in minus* od standardów postępowania. Przede wszystkim za sprzeczne z dobrymi obyczajami rozumie się takie działania, które są niezgodne z zasadą równorzędności stron kontraktujących.

Druga definicja „rażące naruszenie interesów konsumenta” została sformułowana w przytoczonym wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 r.. Zgodnie z zasługującym na uznanie poglądem rażące naruszenie interesów konsumenta można rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obyczajów na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym.

Klauzula generalna wyrażona w art. 385¹ § 1 k.c. uzupełniona została listą niedozwolonych postanowień umownych zamieszczoną w art. 385³ k.c. Obejmuje

ona najczęściej spotykane w praktyce klauzule uznane za sprzeczne z dobrymi obyczajami, zarazem rażąco naruszające interesy konsumenta. Ich wspólną cechą jest nierównomierne rozłożenie praw, obowiązków czy ryzyka między stronami prowadzące do zachwiania równowagi kontraktowej. Są to takie klauzule, które jedną ze stron (konsumenta) z góry w oderwaniu od konkretnych okoliczności stawiają w gorszym położeniu. Wyliczenie to ma charakter niepełny, przykładowy i pomocniczy. Funkcja jego polega na tym, że zastosowanie we wzorcu umowy postanowień odpowiadających wskazanym w katalogu znacząco ułatwić ma wykazanie, że spełniają one przesłanki niedozwolonych postanowień umownych objętych klauzulą generalną art. 385¹ § 1 k.c. W razie wątpliwości ciężar dowodu, że dane postanowienia nie spełniają przesłanek klauzuli generalnej, spoczywa na przedsiębiorcy - art. 385¹ § 4 k.c. Aby uchylić domniemanie, że klauzula umowna zgodna z którąś z przykładowych klauzul wymienionych w art. 385³ k.c. jest niedozwolonym postanowieniem umownym, należy wykazać, że została ona uzgodniona indywidualnie lub że nie kształtuje praw i obowiązków konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszając ich interesy mimo swego "niedozwolonego" brzmienia, tzn. nie spełnia przesłanek z art. 385¹ § 1 k.c. Dopiero po wykazaniu tej drugiej okoliczności może dojść do uchylenia domniemania abuzywności.

Analiza kwestionowanego postanowienia umownego wykazała, że nie dotyczyło ono głównych świadczeń stron w umowie, którymi w niniejszej sprawie jest po stronie przedsiębiorcy - realizacja imprezy turystycznej, natomiast ze strony konsumenta - zapłata ceny za imprezę.

Przechodząc do oceny spornego zapisu, Sąd uznaje, że wyczerpuje ono znamiona klauzuli abuzywnej.

We wniesionym sprzeciwie pozwany wskazał, że „brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych, by zapis zdania pierwszego powyższej klauzuli (...) był sprzeczny z obowiązującymi przepisami.” oraz że „Sąd nie ma możliwości uznania części klauzuli za niedozwoloną”. Sąd jednakże podzielił w tej kwestii pogląd Prezesa UOKiK, że pozwem o uznanie za niedozwolone stosowanie i zakazanie wykorzystywania w obrocie z konsumentami konkretnego postanowienia należy objąć w takim brzmieniu, aby ów zapis miał sens i był czytelny dla odbiorcy. Zakwestionowane postanowienie o treści: „Klient ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkody dokonane na przedmiotach należących do

Organizatora, innych uczestników, hoteli, linii lotniczych itp. Klient ponosi odpowiedzialność materialną za szkody i straty wyrządzone z jego winy lub z winy osób, nad którymi sprawuje nadzór lub opiekę. W takiej sytuacji dalszy pobyt oraz powrót Klienta odbywa się na jego koszt." tworzy zdaniem Sądu logiczność całość. Obowiązek dokonywania oceny danego postanowienia istnieje w kontekście treści całego wzorca oraz wzorów ewentualnie z nim powiązanych. Abstrakcyjność oceny jest oderwana od konkretnego przypadku, stanu faktycznego, ale nie oznacza pominięcia całego kontekstu praw i obowiązków stron wynikających z postanowień zawartych we wzorcu. Gdyby uznano za niedozwolone jedynie zdanie ostatnie : „W takiej sytuacji dalszy pobyt oraz powrót Klienta odbywa się na jego koszt" byłoby ono wyrwane z kontekstu i tym samym nie zrozumiałe dla pozostałych podmiotów obrotu gospodarczego.

Klauzule są umieszczane w rejestrze klauzul niedozwolonych dostępnym dla przedsiębiorców i konsumentów, stąd muszą więc zawierać przekaz umożliwiający porównanie do wzorca istniejącego w obrocie, a którego postanowienia budzą wątpliwości. Istnienie wzorca, który kształtuje prawa i obowiązki konsumenta jest impulsem do sprawdzenia, czy postanowienia wzorca są zgodne z prawem. Skorzystanie z rejestru klauzul niedozwolonych ułatwia więc konsumentowi ocenę, czy jego prawa są zachowane czy naruszane i nie zmienia tego charakteru dokonywanej kontroli. Innymi słowy mimo, że analiza praw i obowiązków stron dotyczy zawsze konkretnego wzorca to klauzule z innego wzorca wpisane i uznane za niedozwolone, mogą stanowić wskazówki porównawcze. Z drugiej strony przedsiębiorcy stosując w obrocie wzorce zawierające klauzule niedozwolone, muszą się liczyć z możliwością wszczęcia postępowania o stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Potwierdza to myśl, aby postanowienie uznane za niedozwolone była jasne, zrozumiałe i nie budzące wątpliwości.

Należy wskazać, że Sąd nie kwestionuje zgodności zdania pierwszego zaskarżonej klauzuli z obowiązującymi przepisami prawa.

W świetle art. 353¹ k.c. stosunek prawny może być ułożony według uznania stron, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Jednocześnie według normy art. 354 § 1 i § 2 k.c. dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno - gospodarczemu oraz zasadom

współzycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel.

Szkoda może być przesłanką odpowiedzialności zarówno w przypadku naruszenia kontraktu, jak i popełnienia czynu niedozwolonego. Taką odpowiedzialność, jak słusznie zaznaczył Prezes UOKiK, ponosi uczestnik bez względu na to, czy stosowne zapisy zostaną w tym zakresie zawarte w umowie dotyczącej usługi turystycznej, czy też nie, bowiem dałoby się wyinterpretować z obowiązujących przepisów prawa polskiego. Jednocześnie, zasadne jest również stanowisko powoda, że żaden przepis prawa nie łączy odpowiedzialności odszkodowawczej z obowiązkiem poniesienia kosztów pobytu oraz powrotu z imprezy turystycznej. Tym bardziej, że koszty te już raz zostały uiszczone przez konsumenta, wraz z ceną zapłaconą za wyjazd.

Wprowadzenie przedmiotowego zapisu jest sprzeczne z zasadą ekwiwalentności świadczeń wynikającą z prawa cywilnego i prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego, który otrzymuje ekwiwalent za całość świadczenia, mimo że wskutek poszerzenia w nieuprawniony sposób odpowiedzialności, którą konsument ponosi (na podstawie odpowiednich przepisów prawa obowiązującego), uczestnik zmuszony zostaje do kontynuacji pobytu oraz powrotu na własny koszt. Tym samym skutkuje to niejako podwójnym opłaceniem niniejszej imprezy turystycznej. Natomiast w kontekście odbycia dalszego pobytu nie może ująć uwadze Sądu, że szkoda może powstać w każdym momencie trwania imprezy i tym samym dodatkowa opłata będzie wyższa, im wcześniej powstanie podstawa do nałożenia zastrzeżonej w niniejszej klauzuli sankcji. Jednocześnie, nie można wykluczyć sytuacji, w której uczestnik będzie ponosić odpowiedzialność już w pierwszym dniu wyjazdu. Kwestionowany zapis powoduje zatem przysporzenie korzyści po stronie przedsiębiorcy kosztem konsumenta będącego uczestnikiem imprezy, co jest sprzeczne z zasadami odpowiedzialności kontraktowej uregulowanej w prawie cywilnym.

Dodatkowo, należy podkreślić, że nałożenie na konsumenta obowiązku uruchomienia własnych funduszy jest niczym nieuzasadnioną dla konsumenta dolegliwością naruszającą w istotny sposób jego interesy ekonomiczne i mogącą pozbawić konsumenta możliwości osiągnięcia celu uczestniczenia w imprezie - tj. spokojnego wypoczynku. Konsument w trakcie imprezy dysponuje środkami

umożliwiający korzystanie z wczasów i nie powinien być zmuszany do pokrycia dodatkowych kosztów za pobyt i powrót z wyjazdu. Co więcej, w ocenie Sądu nie ma również znaczenia czy konsument zapłacił za wyrządzoną szkodę, czy też nie. Nie oznacza to jednakże, że uczestnik całkowicie zwolniony zostaje z tego obowiązku. Aczkolwiek, w ocenie Sądu, brak pokrycia dokonanych szkód nie może stanowić jakiegokolwiek wytycznej przyznającej nałożenie przez organizatora autorytarnej sankcji, która jest zbyt daleko posunięta. Przedsiębiorca posiada przecież możliwość dochodzenia swoich praw, chociażby w procesie cywilnym.

Poza tym analogiczny wymóg nie obciąża pozwanego, nie jest on zobowiązany do naprawienia szkody, powstałej z jego winy, w postaci zwrotu kosztów dalszego pobytu i powrotu. Zastrzeżona została zatem wyłącznie wersja następująca z winy konsumenta. To powoduje, że obowiązki stron umowy zostają ukształtowane w sposób nierównorzędny i w większym stopniu obciążają słabszą stronę umowy.

Mając powyższe na uwadze Sąd stwierdził, iż przedmiotowe postanowienia stanowią klauzulę niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. oraz art. 385³ pkt 2 k.c. i zakazał ich wykorzystywania w obrocie z konsumentami - art. 479⁴² k.p.c. tym samym wyrok zaoczny podlega utrzymaniu w mocy.

W wyroku zaocznym rozstrzygnięto o kosztach postępowania:

- o obciążeniu pozwanego opłatą stałą od pozwu orzeczono na art. 113 ust. 1 oraz art. 96 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2005r., Nr 167, poz. 1398);

- uznając pozwanego za przegrywającego sprawę stosownie do przepisu art. 98 k.p.c. w związku z art. 98 § 3 k.p.c. zaliczono do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego wynagrodzenie i wydatki jednego radcy prawnego. Strona powodowa poniosła koszty wynagrodzenia radcy prawnego należne stosownie do § 14 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 zezm.) w wysokości 360,00 złotych;

- o publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym zarządzono zgodnie z art. 479⁴⁴ k.p.c.

